

UTBILDNING FÖR ÖKAD KUNSKAP

Delredovisning av uppdrag om utbildning till lärosäten
om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Jämställdhetsmyndigheten

Göteborg, mars 2019

Rapport 2019:4

Dnr: 2019/37 1.1-3.

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Berit Jernberg

Telefon 031-392 90 54

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	4
1. BAKGRUND.....	6
2. UPPDRAGETS GENOMFÖRANDE	9
2.1. Nationellt centrum för kvinnofrid – Uppsala Universitet.....	9
2.2. Barnafrid – Linköpings universitet	10
2.3. Institutionen för socialt arbete – Göteborgs universitet.....	10
2.4. Inhämtande av synpunkter från andra myndigheter	11
3. REFLEKTIONER OCH ÖVERVÄGANDEN	13
3.1. Mäns våld mot kvinnor – ett eget kompetensområde	13
3.1.1. Fler aktörer – större genomslag	13
3.1.2. Ett långsiktigt stöd	14
3.1.3. Sverige – ett föregångsland	15
3.2. Tabell.....	16

SAMMANFATTNING

Den 1 juli 2018 infördes ett nytt examensmål¹ i högskoleförordningen om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer för sju utbildningar på grundnivå. Dessa är fysioterapeutexamen, juristexamen, läkarexamen, psykologexamen, socionomexamen, sjuksköterskeexamen och tandläkarexamen. Från och med 1 januari 2019 infördes även examensmålet för tandhygienistexamen. Med anledning av detta har regeringen gett Jämställdhetsmyndigheten i uppdrag att erbjuda utbildningsinsatser och kunskapsstöd till lärosäten.²

Stödet ska erbjudas till främst universitets- och högskolelärare samt annan personal med utbildningsansvar, och ska i enlighet med det jämställdhetspolitiska delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra inkludera frågor om hedersrelaterat våld och förtryck, barnäktenskap, tvångsäktenskap, könsstympning av kvinnor, våld mot barn samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål och hbtq-personers utsatthet för våld i nära relationer. I genomförandet av uppdraget bör utgångspunkterna för den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor beaktas.

I regeringsuppdraget slås fast att uppdraget ska genomföras i samverkan med Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet samt andra myndigheter som Jämställdhetsmyndigheten finner lämpliga.

Jämställdhetsmyndigheten ska vidare samverka med lärosäten som bedöms som relevanta för genomförandet av uppdraget. Jämställdhetsmyndigheten har därför uppdragit åt NCK att ta fram ett stöd för universitet och högskolor vid införandet av den nya examensordningen. NCK har i samverkan med aktuella institutioner vid Uppsala universitet och Karolinska institutet genomfört en pilotsatsning för hur en modellskapande kurs kan se ut. Detta har resulterat i en basmodul. Basmodulen ska ses som ett första steg i ett stöd till lärosäten vid införandet av den nya examensordningen. Basmodulen innehåller en introduktion av kunskapsområdet, pedagogiska processer samt

¹ Högskoleförordningen (1993:100), Bil Examensordning.

² Uppdrag att erbjuda utbildningsinsatser och kunskapsstöd till universitet och högskolor i frågor som rör mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer (S2018/01831/JÄM).

anpassad didaktik. NCK påtalar i sin redovisning av uppdraget behovet av moduler med ämneskunskap som kan erbjudas i steg två.³

Jämställdhetsmyndigheten har även inlett ett samarbete med Barnafrid vid Linköpings universitet. Barnafrid har tagit fram ett förslag till kurs för examinerande lärare; "Att examinera om barn som far illa". Barn som lever med våld ska uppmärksammas i sin egen rätt och Jämställdhetsmyndigheten gör bedömningen att många lärosäten kommer att vara i stort behov av stöd i frågor om barns utsatthet för våld och deras behov av stöd och skydd.

Slutligen har Jämställdhetsmyndigheten inlett ett samarbete med forskare vid Institutionen för socialt arbete vid Göteborgs universitet. En kartläggning är påbörjad med fokus på vilka behov av utbildningsinsatser och kunskapsstöd berörda institutioner har för att kunna integrera examensmålet i sina professionsutbildningar, samt vilka möjligheter och svårigheter de ser med att ta sig an utbildning på detta område. Den nya examensordningen berör 89 program vid 27 lärosäten i landet. Varje lärosäte har rätt att själv besluta om innehåll och på vilket sätt det nya examensmålet införs i utbildningarna. Jämställdhetsmyndigheten gör därför bedömningen att de svar som kartläggningen ger kommer att vara vägledande för hur arbetet med att erbjuda kunskapsstöd till lärosätena framgent ska bedrivas.

³ Rapport om utbildning för högskole- och universitetslärare i frågor som rör mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer Dnr NCK 2018/32

1. BAKGRUND

Mäns våld mot kvinnor som ett eget kompetensområde har länge diskuterats i Sverige. I propositionen *Kvinnofrid*⁴ från 1997 föreslogs att examensordningen skulle kompletteras för flera yrkesexamina.

Syftet med förslaget var bland annat att studenter som i sitt kommande yrkesliv kunde möta våldsutsatta kvinnor skulle få kunskap om mäns våld mot kvinnor. Även fortbildning av professionella togs upp i propositionen. I *Slag i luften – En utredning om myndigheter, mansvåld och makt*⁵, vars syfte var att utvärdera de uppdrag som getts i Kvinnofridspropositionen, diskuterades dock inte frågan om mäns våld mot kvinnor som ett kompetensområde inom högre utbildningar närmare.

Flera granskningar har därefter gjorts i Sverige mellan åren 2004 - 2015 om hur mäns våld mot kvinnor beaktas i högre utbildning. Högskoleverket⁶, Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)⁷ samt Universitetskanslersämbetet (UKÄ)⁸ har alla gjort olika granskningar som visar att utbildning inom området skett i varierande omfattning och med olika innehåll. Granskningarna har vidare visat att det sällan har handlat om obligatoriska kurser och att undervisningen inte i någon större utsträckning examinerats.

År 2011 antogs *Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet*,⁹ även kallad Istanbulkonventionen. Sverige

⁴ Kvinnofrid (prop1997/98:55)

⁵ Slag i luften. En utredning om myndigheter, mansvåld och makt (SOU 2004:121)

⁶ Högskoleverket (2004). *Genusperspektiv och mäns våld mot kvinnor*.

⁷ NCK (2009). *Delrapport. Kartläggning av fristående universitets- och högskolekurser i ämnet mäns våld mot kvinnor*.

NCK (2010:3). *Delrapport 2. Nationell kartläggning om hur mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer beaktas i grundutbildningar vid universitet och högskolor*.

NCK (2012:1). *Nationell kartläggning om hur mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer beaktas i myndigheters fortbildning. Delrapport 3*.

⁸ UKÄ (2015:25) *Hur mänskliga rättigheter, mäns våld mot kvinnor och våld mot barn beaktas i högre utbildning*.

⁹ Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld i hemmet Utrikesdepartementet, Istanbul 11 maj 2011

ratificerade den 2014 och den trädde i kraft samma år. Istanbulkonventionen är det första juridiskt bindande regionala instrumentet om våld mot kvinnor i Europa. Konventionen konstaterar att våld mot kvinnor är könsrelaterat på strukturell nivå och att våld mot kvinnor är en av de viktigaste orsakerna till att kvinnor är underordnade män.

Den 1 januari 2017 började regeringens tioåriga *nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*¹⁰ gälla. Strategin är en del i Sveriges arbete med att leva upp till sina åtaganden i Istanbulkonventionen. I stort överensstämmer strategin med Istanbulkonventionens tillämpningsområden.

Den nationella strategin har fyra politiska målsättningar:

- Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld
- Förbättrad upptäckt av våld samt starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn
- Effektivare brottsbekämpning
- Förbättrad kunskap och metodutveckling

Strategins tillämpningsområden är alla former av fysiskt, psykiskt och sexuellt våld samt hot om våld som riktas mot kvinnor och flickor, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål liksom kommersialisering och exploatering av kvinnokroppen i reklam, medier och pornografi i syfte att reproducera föreställningar om kvinnors underordning. Gällande våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck och prostitution och människohandel för sexuella ändamål syftar insatser inom strategin även till att motverka hbtq-personers utsatthet för våld, tillika män och pojkars utsatthet för våld respektive kvinnors och flickors utövande av våld. Strategin ska utgå från barnets rättigheter och principen om barnets bästa. Detta innebär att i allt arbete mot mäns våld mot kvinnor ska en förståelse för barns utsatthet ingå.

I Istanbulkonventionens artikel 14 och 15 lyfts att parterna ska, när det är lämpligt, vidta åtgärder för att utbildningsmaterial om att bland annat könsrelaterat våld mot kvinnor ska ingå i formella läroplaner på alla utbildningsnivåer. Parterna ska anordna eller förstärka lämplig utbildning för yrkesgrupper som kommer i kontakt med brottsoffer eller förövare av alla våldshandlingar som faller inom ramen för konventionen. I den nationella strategins åtgärdsprogram för den första perioden i strategin, 2017–2020, beskrivs att en ändring av examensbeskrivningarna i högskoleförordningens examensordning ska göras för yrkesexamina där det bedöms mest angeläget.

¹⁰ Skr. 2016/17:10. *Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid*. Kap 5 En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

Den 1 januari 2018 inrättades Jämställdhetsmyndigheten. Jämställdhetsmyndigheten är förvaltningsmyndighet för frågor som rör jämställdhetspolitiken. Ett av myndighetens ansvarsområden är att på nationell nivå ge stöd till genomförande av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Myndigheten ska även inom sitt ansvarsområde samla och sprida kunskap baserad på forskning och beprövad erfarenhet och verka för en kunskapsbaserad praktik.

2. UPPDRAGETS GENOMFÖRANDE

Det nya examensmålet om att ”visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer” som infördes 1 juli 2018 berör 89 program vid 27 lärosäten i landet. Varje lärosäte har rätt att självständigt besluta om innehåll och på vilket sätt det nya examensmålet införs i berörda utbildningar.

Jämställdhetsmyndigheten verkar utifrån den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin tar sin utgångspunkt i att arbetet mot våld ska vara väl samordnat mellan berörda aktörer på samtliga nivåer för att nå framgång. Genom strategin vill regeringen lägga grunden till ett mer målinriktat och samordnat arbete mot mäns våld mot kvinnor samt påskynda utvecklingen av verkningsfulla förebyggande insatser. Jämställdhetsmyndigheten menar att detta även gäller utbildningsinsatser. Dessa behöver hållas samman, men kan utifrån ett tvärsektorielt perspektiv erbjudas av flera olika myndigheter beroende på var den fördjupade kunskapen inom området finns. Under det första året av uppdraget har Jämställdhetsmyndigheten involverat tre universitet där fördjupad kunskap om mäns våld mot kvinnor och barns utsatthet finns.

2.1. NATIONELLT CENTRUM FÖR KVINNOFRID – UPPSALA UNIVERSITET

Jämställdhetsmyndigheten ska genomföra uppdraget i samverkan med Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK). I uppdraget har NCK åtagit sig att utveckla, planera och genomföra en pilotsatsning i form av en modellskapande kurs som ska erbjudas lärare och utbildningsansvariga vid programmen för fysioterapeutexamen, sjuksköterskeexamen, socionomexamen, juristexamen, läkarexamen och psykologexamen vid Uppsala universitet samt tandläkarexamen vid Karolinska institutet. Pilotsatsningen har resulterat i ett förslag från NCK om en kursmodell i två steg, för att lärare på universitet och högskolor ska kunna sammanställa egna kurser som är anpassade till kunskapsbehovet på respektive program. Förslaget består dels av en basmodul med fokus på introduktion av kunskapsområdet, pedagogiska processer samt anpassad didaktik. I steg två ska moduler erbjudas som ger fördjupad ämneskunskap och behandlar olika frågor inom kompetensområdet. NCK påtalar att det för att utveckla hela modellen krävs tid och framförhållning, men att de redan under hösten 2019 kan erbjuda både basmodul samt ämnesmodul

vid ett flertal tillfällen. Detta förutsätter att de får i uppdrag att självständigt utforma och tillhandahålla nationellt kunskapsstöd för undervisning på området.

2.2. BARNAFRID – LINKÖPINGS UNIVERSITET

Barnafrid vid Linköpings universitet är en av de verksamheter som Jämställdhetsmyndigheten bedömde som ytterst relevant för uppdraget och som en viktig aktör för genomförandet av uppdraget. Jämställdhetsmyndigheten hade som intention och bedömde det som viktigt i regeringens uppdrag att det genomfördes i samverkan med flera relevanta aktörer. Då detta visade sig svårt att genomföra beslöt Jämställdhetsmyndigheten under hösten 2018 att tillfråga Barnafrid om de självständigt kunde ta sig an uppdraget om att skapa en kurs för utbildningsansvariga vid aktuella universitet och högskolor.

Jämställdhetsmyndigheten har därefter avtalat med Barnafrid om att ta fram ett förslag till kurs för lärare inom universitet och högskolor inom området våld mot barn. Målgruppen är i första hand de lärare som ska examinera kunskap om våld mot barn inom det nya examensmålet. Barnafrid har därefter lagt fram ett förslag på en poänggivande kurs (3 hp); *Att examinera om barn som far illa*. Kursen syftar till att de studerande ska förvärva kunskap i teori och metod om barn som far illa. Utbildningen innehåller också pedagogiska moment om att lära ut om våld. Barnafrid kan erbjuda kursen vid minst två tillfällen under hösten 2019.

2.3. INSTITUTIONEN FÖR SOCIALT ARBETE – GÖTEBORGS UNIVERSITET

Universitet och högskolor är autonoma myndigheter och avgör självständigt hur de ska leva upp till nya examensmål. Mot bakgrund av detta bedömer Jämställdhetsmyndigheten att det har en avgörande betydelse för uppdragets genomslag att ta reda på behovet av stöd hos de aktuella lärosätena. Jämställdhetsmyndigheten behöver veta vilken kunskap om området mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer som finns att tillgå på respektive lärosäte och var lärosätena i landet befinner sig i processen med att införa det nya examensmålet. Ett samarbete har med anledning av detta inletts med Göteborgs universitet för att genomföra en kartläggning på området. Vid institutionen för socialt arbete vid Göteborgs universitet bedrivs undervisning sedan 20 år tillbaka om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Institutionen har flera disputerade lärare inom området samt ett forskarlag med fokus på området mäns våld mot kvinnor. Den forskare som ansvarar för studien har bland annat könsrelaterat våld och högskolepedagogik som forskningsområde. Jämställdhetsmyndigheten bedömer att det har avgörande betydelse för kartläggningens genomförande att den som undersöker lärosätenas förutsättningar

att införa det nya examensmålet också har en fördjupad förståelse för kompetensområdet mäns våld mot kvinnor och högskolepedagogik.

Studien omfattas av följande frågeställningar:

- Vad gör institutionerna i nuläget för att utbilda studenter på detta område och var befinner de sig i processen med att integrera examensmålet i sina professionsutbildningar?
- Vilka pedagogiska och andra utmaningar ser institutionerna i detta arbete?
- Hur bedömer institutionerna själva, deras lärare och annan personal med utbildningsansvar, det egna behovet av kunskapsutveckling på området och vad önskar de att Jämställdhetsmyndigheten bistår med?

De svar som lämnas kommer tillsammans med en intervjustudie att analyseras och presenteras i en rapport i slutet av året. En första analys av svaren bedöms vara klar under våren 2019. Denna analys kommer att ligga till grund för hur Jämställdhetsmyndigheten arbetar vidare med uppdraget under innevarande år.

2.4. INHÄMTANDE AV SYNPUNKTER FRÅN ANDRA MYNDIGHETER

Jämställdhetsmyndigheten bjöd under hösten 2018 in till ett möte för att inhämta synpunkter från Universitets- och högskolerådet (UHR), Socialstyrelsen, Barnafrid vid Linköpings universitet samt Länsstyrelsen Östergötland. Vid mötet medverkade ansvarig för satsningen vid Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) och utredaren vid Göteborgs universitet.

Under mötet presenterade NCK sitt arbete med att ta fram en modellskapande kurs. Det väckte stort intresse och många frågor om hur NCK tänkt sig att ge stöd till de olika lärosätena i att bryta ned examensmålet och göra det anpassat till de olika utbildningarna.

Göteborgs universitet presenterade den planerade kartläggningen av hur lärosäten tagit sig an det nya examensmålet.

Representanter från Barnafrid påtalade att barns utsatthet bör vara ett eget ämne och lyftas särskilt i detta uppdrag. Vidare uppmärksammande Barnafrid vikten av att kompetens om våldsprevention blir en del av kunskapsstödet till lärosätena.

Frågan om hur hedersrelaterat våld och förtryck och prostitution och människohandel inkluderas i satsningen lyftes både av Länsstyrelsen Östergötland och Jämställdhetsmyndigheten.

UHR gav mycket konstruktiva förslag på hur Jämställdhetsmyndigheten skulle ta sig an kartläggningen och utskicket av enkät till lärosäten. UHR betonade vikten av att tydliggöra att det är ett regeringsuppdrag i syfte att få en så hög svarsfrekvens som

möjligt. De påpekade också att de såg att flera viktiga utbildningar saknades i uppdraget, exempelvis polis- och lärarutbildningen.

De närvarande representanterna var alla positiva till att återkomma och fungera som referensgrupp för uppdraget.

”Det faktum att kompetensområdet mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer nu blivit en obligatorisk del av flera relevanta utbildningar innebär att ett avgörande steg tagits för att professionalisera området”

3. REFLEKTIONER OCH ÖVERVÄGANDEN

Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem. Det övergripande målet för svensk jämställdhetspolitik är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Så länge ett samhälle inte kommer tillrätta med det könsrelaterade våldet mot kvinnor och flickor är det inte ett jämställt samhälle. Om våld förekommer är ingen av de övriga delmålen möjliga att uppnå, varken på samhällsnivå eller för den enskilda. Hur omfattande mäns våld mot kvinnor är blir därmed en viktig måttstock på hur långt jämställdheten nått i ett land.

3.1. MÄNS VÅLD MOT KVINNOR – ETT EGET KOMPETENSOMRÅDE

Under decennier har professionen, akademien och civilsamhället påtalat och utredningar slagit fast behovet av kunskap om mäns våld mot kvinnor i utbildningar som leder till yrken där den professionella kan komma att möta våldsutsatta vuxna och barn. Detta har självklart en stor betydelse för att vuxna och barn som utsatts för våld får det stöd, skydd och behandling som de har rätt till. Det betyder också att mäns våld mot kvinnor respekteras som ett eget kompetensområde, vilket har avgörande betydelse för vilken status som området åtnjuter, vilket i förlängningen kan leda till reell förändring även på samhällsnivå.

Det faktum att kompetensområdet mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer nu blivit en obligatorisk del av flera relevanta utbildningar innebär att ett avgörande steg tagits för att professionalisera området. Vidare innebär det ett erkännande om att kunskap om mäns våld mot kvinnor är en nödvändig kompetens för flera olika professioner. Detta kommer med hög sannolikhet att få en stor betydelse för hur frågan hanteras inom relevanta professioner framledes. Det kommer även att få avgörande betydelse för hur frågan om mäns våld mot kvinnor hanteras på samhällsnivå.

3.1.1. Fler aktörer – större genomslag

Det nya examensmålet berör 27 lärosäten med sammantaget 89 program över hela landet. Examensmålet började gälla den 1 juli 2018 (för tandhygienister den 1

januari 2019). Det innebär att de studenter som har påbörjat sina utbildningar sedan dess har rätt att inom ramen för sin utbildning få kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. För att aktuella lärosäten ska ha en rimlig möjlighet att leva upp till detta behöver ett sammanhållet nationellt stöd med hög tillgänglighet byggas upp.

Jämställdhetsmyndigheten vill betona vikten av att involvera relevanta aktörer i det stöd som ska erbjudas lärosätena. Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) och Barnafrid, som har regeringens uppdrag att vara nationella kunskapscentrum i frågor som rör mäns våld mot kvinnor respektive i frågor som rör barns utsatthet för våld och andra övergrepp, är redan involverade. Sett till de faktiska antalet institutioner och antal studenter som berörs, så är det dock avgörande att ta ställning till dimensioner liksom till frågans vidd. Jämställdhetsmyndigheten gör därför bedömningen att fler universitet och regionala myndigheter liksom andra aktörer bör involveras för att lärosätena ska få det stöd som behövs inom rimlig tid och utifrån vilket stöd som efterfrågas.

Jämställdhetsmyndigheten menar att det är angeläget att involvera fler aktörer med specialistkunskap, inte minst då det gäller hedersrelaterat våld och förtryck där tvångsäktenskap, barnäktenskap och könsstympning ingår. Detta gäller även området prostitution och människohandel för sexuella ändamål, där till exempel ungas utsatthet i prostitution och sexuell exploatering ingår. Kunskap om särskilt utsatta grupper utsatthet för våld behöver också inrymmas, som exempel kan nämnas hbtq-personers särskilda utsatthet eller kvinnor med funktionsnedsättning. Även kunskap om maskulinitet och kopplingen till våld bör inkluderas i ett kunskapsstöd. Jämställdhetsmyndigheten vill verka för att fler lärosäten, men även andra aktörer med relevant forskning kring bland annat ovannämnda områden, får möjlighet att bidra med kunskapsstöd till övriga lärosäten.

3.1.2. Ett långsiktigt stöd

I den utvärdering som NCK gjort av den modellskapande kursen fick deltagarna frågan om de behövde ytterligare kunskaper för att undervisa och examinera om mäns våld mot kvinnor. Samtliga bedömde att de behövde det. En reflektion Jämställdhetsmyndigheten gör är att trots att NCK är placerat vid det universitet där flertalet av deltagarna är verksamma så bedömer deltagarna att de har för lite kunskap om mäns våld mot kvinnor. Detta visar på hur svår och komplex frågan är och att det kommer att behövas stora insatser framöver innan alla institutioner känner sig trygga med det nya examensmålet.

Institutionerna bör ha en möjlighet att välja bland en palett av utbildningsinsatser. Dessa kan erbjudas av flera aktörer. Det kan vara lärosäten och myndigheter med nationella uppdrag inom området mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, men även regionala myndigheter och andra verksamheter kan komma att spela en betydande roll. Jämställdhetsmyndigheten bedömer att detta är helt avgörande för

att framgångsrikt införa det nya målet om kunskap och förståelse om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer vid de aktuella lärosätena.

Stödet och utbildningsinsatserna behöver dock fortsatt samordnas och kvalitetssäkras på nationell nivå så att det utgår från den förståelse av området mäns våld mot kvinnor som är fastslagen i regeringens tioåriga nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Jämställdhetsmyndigheten vill även påpeka att det på sikt skulle vara angeläget att fler utbildningar blir aktuella för examensmålet om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Framför allt gäller det lärar- och förskollärarytbildningen. Kunskap om mäns våld mot kvinnor borde även ingå som en självklar del i polisutbildningen.

3.1.3. Sverige – ett föregångsland

Jämställdhetsmyndigheten vill slutligen påpeka att Sverige kan bli ett föregångsland då vi infört ett examensmål i relevanta grundutbildningar om mäns våld mot kvinnor på universitet och högskolor. I Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet påtalas parternas skyldighet att tillhandahålla utbildning på alla utbildningsnivåer inom kompetensområdet. I rapporten *The Istanbul Convention the Nordic Way*¹¹ undersöks hur de nordiska länderna lever upp till artikel 14 och 15. Rapporten visar att inget av de nordiska länderna har obligatorisk undervisning på området inom högre utbildningar. Detta ger en fingervisning om vilken dignitet det arbete som nu påbörjats har och att Sverige kan komma att spela en viktig roll som föregångsland i arbetet med att höja statusen på kompetensområdet mäns våld mot kvinnor även internationellt. Jämställdhetsmyndigheten ser fram emot att få bidra till denna utveckling.

¹¹ The Istanbul Convention the Nordic Way (KUN 2018)

3.2. TABELL

Lärosäte	Läkare	Socionom	Sjuksköterska	Tandhygienist	Tandläkare	Jurist	Fysioterapeut	Psykolog
Blekinge Tekniska Högskola			x					
Ersta Sköndal Bräcke högskola		x	x					
Göteborgs universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
Högskolan Dalarna		x	x	x				
Högskolan i Borås			x					
Högskolan i Gävle		x	x	x				
Högskolan i Halmstad			x	x				
Högskolan i Skövde			x					
Högskolan Kristianstad			x	x				
Högskolan Väst			x					
Karlstad universitet		x	x	x		x		x
Karolinska Institutet	x		x	x	x		x	x
Linköpings universitet	x	x	x				x	x
Linnéuniversitetet		x	x					x
Luleå tekniska universitet			x				x	
Lunds universitet	x	x	x			x	x	x
Malmö universitet		x	x	x	x			
Mittuniversitetet		x	x					x
Mälardalens högskola		x	x				x	
Röda Korsets Högskola			x					
Sophiahemmet Högskola			x					
Stiftelsen Högskolan i Jönköping		x	x	x				
Stockholms universitet		x				x		x
Södertörns högskola		x						
Umeå universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
Uppsala universitet	x	x	x			x	x	x
Örebro universitet	x	x	x			x		x

Tabellen visar de lärosäten och utbildningar som berörs av det nya examensmålet om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Box 73, 424 22 Angered
Besöksadress: Angereds torg 9
Tel: 031-392 90 00
www.jamstalldhetsmyndigheten.se

